

KLIIMAMINISTEERIUM

Igor Taro
Riigikogu keskkonnakomisjon
keskkonnakomisjon@riigikogu.ee

22.11.2024 nr 1-17/23/1734-4

Välisõhus leviva müra sihtväärtuse kohaldamise
tingimused

Austatud Igor Taro

Õiguskantsler selgitas Riigikogule 21.04.2023 kirjas nr 7-4/230171/2302191 välisõhus leviva müra sihtväärtuse kohaldamise probleematiikat ning juhtis tähelepanu välisõhus leviva müra piirväärtuse ja sihtväärtuse mõistete ja nende kohaldamise ebaselgusele, paludes seadusandjal leida võimalus muuta õigusakte nii, et sihtväärtuse kohaldumine oleks ühemõtteliselt arusaadav müra sihtväärtuse sätte paremini sõnastamisega atmosfääriõhu kaitse seaduses.

Kehtiva AÕKS-i § 56 lõike 2 punkti 2 alusel on müra sihtväärtus suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel – see tähendab muuhulgas, et müra sihtväärtusega alad määrab kohalik omavalitsus üldplaneeringuga (vt ka PlanS-i § 75 lg 1 p 22). Muudel juhtudel lähtutakse müra piirväärtustest (AÕKS-i § 56 lg 2 p 1). Määrus¹ täpsustab, et uus planeeritav ala on väljaspool tiheasustusalat või kompaktse hoonestusega piirkonda kavandatav seni hoonestamata uus müratundlik ala.

Müra sihtväärtus on piirväärtusest rangem normtase müratundlike alade elukeskkonna parandamiseks või säilitamiseks. Müra sihtväärtus on kehtestatud müratundlikele aladele nii liiklus- kui ka tööstusmüra korral ning on üldjuhul 5 dB (müratundliku hoone teega külgneval alal liiklusmüra korral 10 dB) võrra rangem müra piirväärtusest, mis on suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid. **Müra sihtväärtuse kehtestamise eesmärk on võimaldada piirväärtusest paremaid akustilisi tingimusi uute müratundlike alade või müraallikate planeerimisel. Oluliseks keskkonnahäiringuks peetakse müra piirväärtuse (mitte sihtväärtuse) ületamist.**

---

¹ Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“.

Atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) muutmise eelnõu 393 SE oli Riigikogus esimesel lugemisel 19.03.2024. Nimetatud eelnõule tehti mitmeid muudatusettepanekuid. Esimesel lugemisel olnud eelnõus 393 SE oli müra sihtväärtus defineeritud kui suurim lubatud müratase planeeringus määratud aladel. Seda täiendasid järgnevad sätted, mis võimaldasid jätta müra sihtväärtuse kohaldamata teatud tingimustel. Nimetatud lähenemine oleks seadnud peamiseks normtasemeks sihtväärtuse ning piirväärtust oleks saanud kohaldada vaid erijuhtudel.

Muudatusettepanekud nimetatud eelnõule esitasid Riigikogus peale esimest lugemist Eesti Keskkonnamõtjude Hindajate Ühing, Eesti Kinnisvarafirmade Liit ja Eesti Planeerijate Ühing koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liiduga. Ettepanekute tegijad selgitasid, et lugemisel olnud eelnõu ei kõrvalda ega lahenda õiguse rakendajate arvates esile toodud probleeme ning nad esitasid täiendavad ettepanekud. Arvamuse esitajad leidsid kokkuvõttes järgnevat:

- 1) Kehtiva seaduse alusel kohalduvad olemasoleva hoonestusega aladel ja tiheasustusalal müra piirväärtused (õiguskantsleri 14.04.2023 kiri nr 7-4/230171/2302082² ja 21.04.2023 kiri nr 7-4/230171/2302191³, Riigikohtu 22. juuni 2023 otsus nr 3-20-2273, p 12-14). Tegu on senise planeerimisel kasutatud praktika oluliselt rangemaks muutmisega. Eeldada võib, et kavandataval kujul (seadusandluse järsk rangemaks muutmine) võib seaduse rakendamine müraallikate valdajatele kaasa tuua olulise täiendavad rahalise kulu, samuti müraallikate valdajate poolsed vaidlustused ja kohtuvaidluste hulga märkimisväärse suurenemise. Potentsiaalselt suurim täiendav rahaline kulu kaasneb kogu riigi transporditaristule ja vastavalt Transpordiametile. Eelnõu rakendamise kulusid ja mõjusid ei ole hinnatud, samuti ei ole ette nähtud üleminekusätteid.
- 2) Eelnõu regulatsioon tekitab olukorra, kus kehtiva DP alal kehtivad piirväärtused ja kõrval asuval uue DP alal kehtib sihtväärtus. Eelnõu seletuskirjast ei nähtu, et olemasolevate ja alles kavandatavate/rekonstrueeritavate hoonete erinev kohtlemine oleks seadusandja eesmärgiks, samuti ei nähtu eelnõu seletuskirjast ebavõrdse kohtlemise põhjendusi ja õiguslikke aluseid. Erinevate normtasemete kohaldamine toob kaasa ka praktilisi ja arhitektuurseid probleeme (nt hoonestusjoone järgimine) ning viitab õigusselguse puudumisele.
- 3) Tiheasustusaladel peab müra piirväärtus olema reegel, mitte erand. See on vältimatu kaasaegsete linnaliste keskkondade kujundamisel, kus keskkonda nõ tihendatakse ja funktsioone mitmekesistatakse. Eelnõu lahendus on aga vastupidine ja seetõttu ebaõnnestunud. Eelnõus kirjeldatud viisil sihtväärtuse rakendamisel tekib tiheasustusaladel uute elualade kavandamisel suure tõenäosusega ette rohkem olukordi, mille puhul on vaja kaaluda erandi rakendamist, kui olukordi, kus seda vajadust ei esine. Arvestades olemasolevat müraolukorda, tooks eelnõu käsitus kohalikele omavalitsustele kaasa olulise tõendamiskohustuse erijuhtude tõendamiste jaoks (bürokratia kasv).
- 4) Eelnõu kohaselt rakendub sihtväärtus ka projekteerimistingimuste menetluses, mistõttu et tekivad olukorrad, kus juba olemasolevate lasteasutuste rekonstrueerimisel/laiendamisel vms korral ei ole võimalik tegevust ellu viia, sest piirkonnas ei ole tagatud müra sihtväärtus. Samuti ei pruugi olla võimalik rajada uusi lasteasutusi hästi ligipääsetavatesse kohtadesse, kuhu need ruumiliselt sobituksid ning kus on ehituslike meetmetega võimalik tagada ka normtasemetele vastavad tingimused siseruumides ja tagada osal kinnistul (laste tegelikes viibimiskohtades nagu mänguväljakud) normtasemetele vastavus müraleevendusmeetmetega (müra tõkked või teeäärne hoone müra tõkkena);
- 5) Eelnõu ei tegele müra vähendamisega - müra taset ei vähenda elamute rajamata ja linna tihendamata jätmise. Terviseameti rakendamispraktika proovib kehtiva regulatsiooni ja eelnõu regulatsiooni alusel müra probleemi lahendada elamute ehitamata jätmisega kesklinnas ja suuremate tänavate ääres. Elamute ehitamata jätmisel müra aga ei vähene. Olemasoleva elu-/ töö-/ ja viibimiskohad jäävad senisesse mürafooni edasi. Elamute ehitamata jätmise

² Kättesaadav:

https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/V%C3%A4lis%C3%B5hus%20leviva%20m%C3%BCra%20sihtv%C3%A4%C3%A4rtuse%20kohaldamine.pdf

³ Kättesaadav:

https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/V%C3%A4lis%C3%B5hus%20leviva%20m%C3%BCra%20sihtv%C3%A4%C3%A4rtuse%20kohaldamise%20tingimused.pdf

- soodustab kinnisvarahinna tõusu ja valglinnastumist, millega kaasneb liikluse ja sellest tingitud müra kasv.
- 6) Tiheasustusaladel müra piirväärtuse kehtestamine reeglina (mitte erandina) ei takistaks müra vähendamise eesmärkide täitmist:
    - i. siseruumide müra nõuded kehtivad jätkuvalt ja nende järgimine tuleb tagada ehituslike meetmetega;
    - ii. kohalik omavalitsus saab praegu ja jätkuvalt nõuda, et kinnistul või selle vahetus läheduses peab olema mängu- või puhkeala, kus saab viibida ning kus peavad rangemad müranormid olema täidetud;
    - iii. kohalik omavalitsus saab jätkuvalt tegeleda müra vähendamisega vastavalt kinnitatud tegevuskavale või muude asjakohaste meetmete alusel (nt kiiruspiirangu vähendamine).
  - 7) Müra normtasemed on kujundatud mitmete tegurite koosmõju arvestades, milleks üheks on ka reaalne olemasolev liikluse müra olukord ja normtasemete tagamise ning parandamise võimalused, arvestades müra tervisemõju. Normtasemete rakendamisel on peamine tagada piirväärtuse täitmine ja võimalusel sihtväärtuse tagamine. Keskkonnamüra vähendamise üheks meetmeks on linnade nn tihendamine ja nn 15-minuti linna keskkondade loomine, samuti uute planeeringutega täiendavate normtaseme nõuetele vastavate alade rajamine.
  - 8) Eesti Kinnisvarafirmade Liidu hinnangul tooks esimesele lugemisele esitatud eelnõu kaasa olulised omandiõiguse kitsendused, mis takistaksid linnade tihendamist, sest tänases praktikas lähtutakse piirväärtusest kui baasväärtusest. Näitena hinnati Tallinna kesklinna ja suure liikluskõormusega tänavate äärseid kinnistuid, kus erinevate mürakategooriate sihtväärtuse arvulised tasemed on juba ületatud ja seega uusi elumaju ja teisi müratundlikke hooned (nt haridusasutusi) justkui planeerida ei saa. Oluline on müratundlikus hoones ja selle juures inimeste ajaveetmise kohtades vajalike normtasemete järgimine ning neid võib kavandada ka hoonet ning selle juurde kuuluvaid alasid planeerides ja projekteerides. Arendajate hinnangul on siseruumid kaitstud siseruume puudutavate mürataseme normidega⁴ ning neid tuleb täita nii siht- kui ka piirväärtuse rakendumise korral. Arendajad ei näe vajadust, et uute hoonete planeerimisel ja projekteerimisel müra normtasemed oleksid tagatud hoone fassaadil, vaid siiski asukohas, kus inimesed veedavad oma aega. Selliselt saaks käsitleda ka hoonet müra tõkestava objektina.
  - 9) Transpordiamet selgitas, et maanteed ja raudteede rajamise ehitismaksumus tõuseb oluliselt, sest esialgsel kujul välja pakutud sihtväärtuse rakendamisel tuleks kasutada müravähendamise meetmeid, näiteks ehitada oluliselt suuremas mahus müratõkkeseinu. Olenevalt müratõkkeseina parameetritest, üldjuhul on sein kõrgus 3...5 m ja pikkus mitte alla 50 m, väheneb kaitstava ala müratase 5...8 dBA võrra, samas on müratõkkeseina jooksva meetri hind 1200...1500 eurot. Tiheasustusaladel aga ei pruugi olla müratõkkeseinte või teiste selliste meetmete rajamine võimalik.
  - 10) Tallinna Linnaplaneerimise Amet leidis, et sihtväärtuse prioritseerimine piirväärtuse ees tooks kohalikele omavalitsustele töökoormuse tõusu ning võib ohustada nende planeerimisautonoomiat.

Arvamuse esitajad leidsid, et leida tuleb lahendus elukeskkonna parandamiseks selliselt, et pakutud muudatused aitavad tihendada linnakeskkonda, vähendades selliselt survet valglinnastumisele ning ei sea täiendavaid piiranguid arendustegevustele ja oluliste infrastruktuuriobjektide rajamisele.

Võttes eeltoodut arvesse koostas Kliimaministeerium koos valdkonna esindajatega uue sõnastuse, mis võimaldab üheselt mõista müra sihtväärtust ja selle rakendamist (arvestades õiguskantsleri 14.04.2023 kirjas nr 7-4/230171/2302082⁵ ja 21.04.2023 kirjas nr 7-4/230171/2302191⁶ toodud

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/163756?leiaKehtiv>

⁵ Kättesaadav:

https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/V%C3%A4lis%C3%B5hus%20leviva%20m%C3%BCra%20sihtv%C3%A4%C3%A4rtuse%20kohaldamine.pdf

⁶ Kättesaadav:

https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/V%C3%A4lis%C3%B5hus%20leviva%20m%C3%BCra%20sihtv%C3%A4%C3%A4rtuse%20kohaldamise%20tingimused.pdf

puuduseid ning Riigikohtu 22. juuni 2023 otsust nr 3-20-2273, p 12-14). Kehtivas õiguses on peamiseks müra normtasemeks piirväärtus (AÕKS § 56 lg 2, Määrus n 71 § 5 lg 1, vt ka Riigikohtu halduskolleeegiumi otsus nr 3-20-2273, p 12). Kehtiv lähenemine ei takista müra ohjamist ning vaiksetele aladele kehtivad konkreetsed nõuded, mis ei muutu. Elukeskkonna parandamise põhimõttega (PlanS § 8) on eelnõu kooskõlas ja see on seletuskirjas ka lahti kirjutatud (vt õiguskantsleri 21.04.2023 kirja). Ka Riigikohus on viidatud lahendis leidnud, et olemasolevat elukeskkonna väärtust tuleb vähemalt säilitada ning võimaluse korral püüda seda parandada (PlanS § 8 ja § 12 lg 2). Ruumilisel planeerimisel tuleb leida optimaalne tasakaal kõigi puudutatud isikute huvide vahel (PlanS § 10). Alasid, millele kohaldub piirväärtuse asemel sihtväärtus, ei ole võimalik seaduse tasandil ulatuslikult laiendada, kuna tegu oleks nii omandiõiguse kui õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisega.

Eelnõu eelmine versioon ei arvestanud, et sihtväärtuse kasutamine baasväärtusena tooks kaasa väga järsu kulude kasvu transporditaristu arendamisel väljaspool tiheasutusalasid – piltikult öeldes tuleb piiratud ressursside tingimustes otsustada, kas teede-ehituses lähevad eelarvelised vahendid eelkõige kvaliteetsesse teekatesse või senisest oluliselt suuremas mahus müraekraanidesse. Sama kehtib ka näiteks uute trammiliinide rajamisele linnakeskkonnas, kus tuleb arvestada uute müraallikate põhjustatud liiklusratasemetega olemasolevatele hoonetele ja aladele. Eelnõu uue versiooni väljatöötamisse kaasati ka Transpordiamet ning selle tulemusena on leitud tasakaalustatud lahendus erinevate eesmärkide täitmisel – kesklinnade tihendamine, vaiksete alade säilitamine, väljaspool tiheasutusalasid müra-allikate (eelkõige transporditaristu) kavandamisel senise müranormide rakenduspraktika säilitamine (et vältida senisest oluliselt suuremas mahus müraleevendusmeetmete rakendamist ja vastavaid väga mahukaid lisainvesteeringuid).

Alljärgnevalt välja pakutud AÕKSi muudatusega ei ole ette nähtud müra regulatsiooni olulist muutmist, vaid selle täpsustamine vastavalt õiguskantsleri soovitusetele paremini sõnastada sihtväärtuse sisu, olemus ja rakendamine. See lahendus järgib suuresti siiani kasutuses olnud Terviseameti praktikast, kus kohaldati müra sihtväärtust üldplaneeringut muutvate detailplaneeringute korral juhul, kui sellega muutus juhtotstarve elumumaaks senise äri või tootmismaas asemel. Eelnõu on toonud vastava praktika seaduse tasemele ja seda täpsustanud, et täita eesmärki võimaldada linnade nn. tihendamist ja 15-minuti linnakeskkondade tekitamist – sihtväärtust peab viidatud olukorras kohaldama nii nagu Terviseamet seda oma praktikas ka teinud on, kuid on selgelt välja toodud, et see ei kehti aladel, kus müra sihtväärtuse tase (dB) on alal juba ületatud (nt olemasoleva liikluse tõttu). Ehk aladel kus sihtväärtus juba on ületatud (nt kesklinnas, suurte magistraaltänavate ääres), on ka sotsiaalobjektide ning elufunktsiooniga uushoonestuse kavandamine siiski võimalik ning seda reaalselt müraolukorda ja selle mõju arvestades (siseruumide müranormide täitmine, hooneteie paigutamine nii, et need toimivad ise müratõkena, inimeste viibimiskohtadeks mõeldud alade paigutamine kinnistute vaikssematesse kohtadesse),

Kokkuvõttes - uues versioonis on valitud lähenemine, mis võimaldab kaitsta seniseid vaikkeid alasid, kavandada vaiksmaid keskkondi inimeste reaalses viibimiskohtades ning säilitada senist müranormide rakenduspraktikat müraallikate (eelkõige transporditaristu) rajamisel väljaspool tiheasutusalasid ja linnakeskkonnas.

Eelnevast tulenevalt esitame alljärgnevalt oma ettepanekud eelnõule 393 SE:

(1) Paragrahvi 56 lõike 2 punkti 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Müra sihtväärtus on piirväärtusest rangem müra normtase müratundlike alade elukeskkonna parendamiseks või säilitamiseks.“

Selgitus: Kuna kehtiv norm, mis sisaldab ühelt poolt nii müra sihtväärtuse definitsiooni kui ka selle kohaldamisala, tekitab praktikas segadust, millele on viidanud ka õiguskantsler. Sellest johtuvalt on eelnõus täpsustatud müra sihtväärtuse definitsiooni (sarnaselt müra piirväärtusele).

Muutmise ettepanekuga ei muudeta kehtivat müra piirväärtuse ja sihtväärtuse sisu ega nende arvulisi väärtusi. Muudatusega antakse sihtväärtusele, sarnaselt piirväärtusega, eesmärk ning parandatakse õigusselgust

(2) Paragrahvi 56 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses: „Kohaliku omavalitsuse üksus kohaldab müratundliku ala planeerimisel müra sihtväärtust juhul, kui planeering muudab maakasutuse juhtotstarvet ja vastaval planeeringu alal ei ole müra sihtväärtus ületatud.“

Selgitus: PlanS-i § 8 sätestab elukeskkonna parendamise põhimõtte, mille järgi peab planeerimisel eesmärgiks seadma senisest parema elukeskkonna saavutamise. Ka õiguskantsler on selgitanud 21.04.2023 kirjas, et „Samas ei tähenda elukeskkonna parendamise põhimõtte konkreetset nõuet, vaid eelkõige seda, et tuleb kaaluda kõiki asjaolusid ja leida põhimõttega kooskõlaline lahendus. /---/ Elukeskkonna parendamise põhimõttega kooskõlas võib olla seegi, kui uus hoone pakub lihtsalt paremat kaitset müra eest. Uut hoonet kavandades tuleb müraolukorraga arvestada ja projekteerida selline hoone, mis pakub seal elavatele inimestele piisavat kaitset müra eest. Seega võib elukeskkond paremaks muutuda ka siis, kui mürarikkasse piirkonda püstitatakse uusi elamuid. /---/ Uus hoone võib toimida ka müratõkkena ja niiviisi elukeskkonda parendada.“

Müra probleemiga tegelemiseks ei ole lahendus omandipõhiõiguse kitsendamine ja aina madalama olemasoleva müratasemega aladele ehitamine või kesklinna äripiirkonnas muutmine, sest see toob kaasa veel suurema koormuse teedele ja müra suurenemise tiheneva liikluse tõttu. Eelnõu koostamisel on leitud, et peamiselt tuleks hoida madalama müratasemega alasid, uute planeeringute korral arvestada sõltuvalt olukorrast siht- või piirväärtusega ja tulevikus pigem panustada müra vähendamisele (viimane on eriti oluline olemasoleva hoonestuse ja alade suhtes). Arvesse on võetud ka inimeste võimalus osaleda omandipõhiõigust kitsendavate rangemate normide kohaldamise menetlustes. Seega on leitud, et sihtväärtus tuleks kohaldada, kui on täidetud kaks tingimust.

Esmalt peab muutuma maakasutuse juhtotstarve. Üldised suunised maa kasutamiseks tulevad üldplaneeringutest, kus määratakse maakasutamise juhtotstarbed. Planeerimisseaduse alusel määrab vald või linn üldplaneeringuga müra normtasemete kategooriad, lähtudes kohaliku omavalitsuse üksuse ruumilisest vajadusest ja planeeringu eesmärgist. Samas tuleneb planeerimisseadusest ka kohustus vaadata üldplaneeringud üle iga viie aasta tagant. Eelnõu koostamisel ei peetud mõistlikuks, et kõik alad saaksid omale valimatult, asjaolusid iga kord kaalumata ja isikuid põhjalikult kaasamata rangemad müra väärtused iga viie aasta järel. Küll aga peeti mõistlikuks, et juhul kui kohalik omavalitsus planeerib aga uut ala ehk muudab üldplaneeringus ala juhtotstarbe selliselt, et sellele kohalduvad müra normtasemed, siis kohalduksid uue juhtotstarbega alale juba müra sihtväärtused.

Kui detailplaneeringuga muudetakse üldplaneeringut, siis sellise detailplaneeringu menetlusele kohaldatakse samasuguseid nõudeid nagu üldplaneeringule (PlanS-i § 142). See on otstarbekas, kuna uute üldplaneeringute tegemine on ajamahukas protsess.

Teiseks peab sellel konkreetset alal olema juba müra sihtväärtus tagatud või seda on võimalik tagada planeeringulahendusega inimeste viibimise asukohtades. Müra normtasemed toovad kaasa olukorra, kus planeeringu taotleja ei pruugi saada kasutada oma omandit viisil, mis oleks talle kõige sobilikum. Seega tuleks rangemate normide kohaldamisel hinnata seda, et need võivad tuua kaasa riive omandi puutumatusele. Eelkõige toob see kaasa ülemäärased piirangud olukorras, kus soovitakse planeerida uut müratundlikku ala, nt elamualasid, haridusasutuste alasid, aga müra sihtväärtuse tase on piirkonnas juba ületatud nt olemasoleva liikluse poolt. Maaomanikul puuduvad enamasti võimalused müraallikate mõjutamiseks. Vastupidisel tõlgendusel pannakse isikule oma omandi vabaks kasutamiseks justkui ülesanne teiste isikute vara kasutamise piiramiseks. Müra maandamise ülesanne on AÕKS-i § 59 alusel müraallika valdajal, kes peab

tagama, et tema müraallika territooriumilt ei levi normtasel ületavat müra. Peamise linnade müraallika, autoliikluse, eest vastutab kohaliku omavalitsuse üksus, kellel on võimalus võtta kasutusele meetmeid, et esmalt vähendada müra ja seejärel saab planeerida juurde uusi vaiksemaid piirkondi. Kui rajatakse aga uut müraallikat, siis on müraallika rajaja kohustus jääda piirkonnas kohalduvate müranormide piiresse. Eelnõu eesmärk on tagada eelkõige madala müratasemega alade säilimine. Müraallikate, nagu autoliiklusele avatud tänavad, parklad ja teenindusalad, planeerimisel tuleks neid planeerida aladele, kus müra sihtväärtused on ületatud, aga samas on võimalik jääda müra piirväärtuste piiridesse. Seega, kui müra sihtväärtuse tase on alal juba ületatud, siis kohaldub uute müraallikate rajamisel müra piirväärtus, sest vastasel juhul asetatakse müra vähendamise koormus piirneva maa omanikule.

Esimesel lugemisel olnud eelnõu alusel oleks iga uus müraallikas pidanud arvestama vastava ala sihtväärtust, kuigi see poleks pruukinud olla selle ala normtase vastavalt juhtotstarbele.

Seetõttu väljapakutud uus sõnastus täiendab müra sihtväärtuse terminit ja annab suunised normtasemete rakendajatele, kus seda kasutada.

(3) Paragrahvi 56 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2² järgmises sõnastuses: „Planeeringu koostamise korraldaja võib müra sihtväärtuse asemel kohaldada piirväärtust, kui müra tekitava ehitise ehitamiseks esineb ülekaalukas avalik huvi.“

Selgitus: Asjakohases planeerimismenetluses või projekteerimistingimuste menetluses võib kohaldada sihtväärtuse asemel piirväärtust, kui müra tekitava ehitise ehitamiseks esineb ülekaalukas avalik huvi. Säte kuulub kohaldamisele eelkõige oluliste taristuobjektide kavandamisel ning riiklikult oluliste müra tekitavate joonallikate (maanteed, raudtee, trammiteed jne) kavandamisel, sh riigi eriplaneeringute korral, mille puhul võib sihtväärtusele vastava taseme tagamine tekitada ebaproportsionaalseid kulusi. Ülekaaluka avaliku huvi esinemist tuleks iga kord eraldi kaaluda.

Planeeringu koostamise korraldaja on eelkõige kohaliku omavalitsuse üksus, kuid riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium. Vabariigi Valitsus võib vajaduse korral riigikaitse ja julgeoleku valdkonda puudutavates küsimustes otsustada, et riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja on selle valdkonna valitsusasutus.

Seetõttu väljapakutud uus sõnastus võimaldab ülekaaluka avaliku huvi korral kasutada müra sihtväärtuse mitterakendamise erandit.

(4) Paragrahvi 56 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Müratundliku ala planeeringust huvitatud isik tagab, et müra sihtväärtust ei ületata planeeringu ulatuses olevatest müraallikatest.“

Selgitus: Kehtivas redaktsioonis on sätestatud, et planeeringust huvitatud isik tagab, et müra sihtväärtust ei ületata. See säte ei täpsusta, millisest planeeringust isik on huvitatud. Seetõttu on eelnõusse lisatud täpsustavalt „müratundliku ala“ planeeringust huvitatud isik müratundliku objekti planeerimisel planeeringu ulatuses olevatest müraallikatest alale, kui sellele alale on müra sihtväärtus kehtestatud ning tagatud.

Ülenormatiivse müra vähendamise ülesanne on AÕKS-i § 59 alusel müraallika valdajal, kes peab tagama, et tema müraallika territooriumilt ei levi normtasel ületavat müra. Oluline on aga, et kui rajatakse uut müraallikat, siis on müraallika rajaja kohustus jääda piirkonnas kohalduvate müranormide piiresse. Samas, kui sihtväärtus on alal juba ületatud, siis kohaldub piirväärtus, sest vastasel juhul asetatakse müra vähendamise koormus piirneva maa omanikule.

Seetõttu väljapakutud uus sõnastus täpsustab, millise arendaja kohustus on müra sihtväärtuse kehtimise korral seda tagada.

(5) Paragrahvi 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Välisõhus leviva müra taseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid ning normtasemete hindamise asukohad kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“

Selgitus: Müra normtasemete määramise volitusnormi täiendamine sättega „normtasemete hindamise asukohad“ on vajalik tuginedes praktilistele kogemustele, sest normtasemete hindamise ja määramise kohad tekitanud vaidlusi planeerimistegevuses ja järelevalve teostamisel; see aitab parandada õigusselgust erinevate osapoolte jaoks. Üldjuhul on müra hindamise kohad määratud asjakohastes mõõtestandardites (kaugus seinast või muudest tõketest, kõrgus maapinnast jne), kuid sageli nõutakse ka hinnanguid teistes kohtades. Ka ei pea müra normtasemed olema täidetud kinnistu igas punktis, näiteks parkla alal, vaid oluline on eelkõige inimese viibimise aladel. Müra normtasemete määramise ja hindamise detailsem määratlus on võimalik teha määrusega.

Seetõttu väljapakutud täiendatud sõnastuse alusel on määruks võimalik määrata ka kohad, kus peavad müra normtasemed olema tagatud ja seega ka kohad, kus normtasemetele vastavust hinnata.

Loodame, et leiate võimaluse meie ettepanekutega arvestada. Oleme meeleldi valmis oma ettepanekuid täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Yoko Alender
kliimaminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Vladimir Svet
taristuminister

Teadmiseks: Õiguskantsleri Kantselei, Sotsiaalministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

Reet Pruul, 626 0731
reet.pruul@kliimaministeerium.ee